

Inhoudsopgave

- 1 Achtergrond
- 2 Wat wordt er bedoeld met belangenverstrengeling?
- 3 Basisbeginselen van de onafhankelijkheidsbenadering van EFSA
- 4 Belangrijkste kenmerken van het onafhankelijkheidsbeleid van EFSA

1 Achtergrond

In juni 2024 heeft de raad van bestuur van EFSA een **nieuw onafhankelijkheidsbeleid** goedgekeurd om het toezicht door de Autoriteit op de belangen van haar wetenschappelijke deskundigen en alle beroepsbeoefenaren met wie zij samenwerkt, verder te versterken.

Het nieuwe beleid bouwt voort op de ervaring die EFSA de afgelopen 20 jaar heeft opgedaan met het toezicht op die belangen en is opgezet om het juiste evenwicht te vinden tussen **het aantrekken van de beste deskundigen** voor samenwerking met EFSA en **het beschermen van EFSA tegen ongepaste beïnvloeding**.

2 Wat wordt er bedoeld met belangenverstrengeling?

“Elke situatie waarin een persoon een belang heeft dat afbreuk zou kunnen doen of dat redelijkerwijs geacht kan worden afbreuk te kunnen doen aan zijn of haar vermogen om onafhankelijk en in het algemeen belang op te treden met betrekking tot het onderwerp van de bij EFSA te verrichten werkzaamheden”.

3 Basisbeginselen van de onafhankelijkheidsbenadering van EFSA

- Voordat deskundigen met EFSA gaan samenwerken, **moeten zij allemaal een belangenverklaring indienen** die de afgelopen vijf jaar bestrijkt.
- De deskundigen moeten **hun belangenverklaring** ten minste eenmaal per jaar **actualiseren** en telkens wanneer zich een nieuw belang of een wijziging van een opgegeven belang voordoet.
- EFSA screent deze verklaringen om mogelijke belangenverstrengeling in verband met de **professionele activiteiten en financiële belangen** van een deskundige in kaart te brengen.
- EFSA voert jaarlijks **nalevingscontroles en controles van de waarheidsgetrouwheid** uit op een steekproef van belangenverklaringen van deskundigen.
- Alle belangenverklaringen worden **gepubliceerd op de website van EFSA**.
- **Externe evaluaties of audits** worden uitgevoerd door de Europese Rekenkamer en de dienst Interne Audit van de Europese Commissie.

4 De belangrijkste kenmerken van het onafhankelijkheidsbeleid van EFSA

- Deskundigen die **in dienst zijn van de voedingsmiddelen- of diervoederindustrie of van NGO's** of die financiële investeringen hebben in bedrijven die gevolgen ondervinden van de output van EFSA, mogen niet met EFSA samenwerken.
- Er zijn **"afkoelingsperioden"** van twee jaar voor allerlei andere professionele belangen als die overlappen met het type werkzaamheden dat de deskundige voor EFSA zal verrichten.
- Deskundigen zijn verplicht om de **financiële impact van hun belangen** op hun jaarinkomsten aan te geven.
- **Onderzoeksfinanciering** uit de particuliere sector die aan deskundigen ten goede komt, mag niet meer bedragen dan 25 % van hun onderzoeksbegroting als het onderzoek verband houdt met de activiteiten van EFSA.
- Personen die deel uitmaken van **door de lidstaten aangewezen partnerorganisaties** (organisaties uit hoofde van artikel 36*) moeten aan dezelfde transparantie- en onafhankelijkheidsvereisten voldoen als leden van de wetenschappelijke werkgroepen van EFSA, wanneer het om dezelfde activiteiten gaat.
- De uitvoerend directeur van EFSA beoordeelt de **belangenverklaringen van de leden van de raad van bestuur** en kan zo nodig preventieve maatregelen nemen.
- Bij **schending van de onafhankelijkheidsvoorschriften** worden maatregelen getroffen die in het ergste geval kunnen leiden tot het ontslag uit wetenschappelijke groepen van EFSA en een verbod om in de toekomst met EFSA samen te werken.
- Er wordt op grote schaal gebruikgemaakt van **IT-tools** om de verwerking van belangenverklaringen te vergemakkelijken.

* <https://www.efsa.europa.eu/nl/partnersnetworks/scorg>